

„EDINOST“

Izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vsa leta gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; „ „ 4.50 „
za četrt leta 1.50; „ „ 2.25 „
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.
Na naročbe brez priložene naročnine se upravnistvo ne ozira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglaš in oznanila se računajo po 7 nov. vrstica v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Naročnine, reklamacije in inserate prejemajo upravnistvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinost je moč.“

Ressurrexit sicut dixit.

Katoliška cerkev in vsi verniki kličejo danes radostnega srca: resurrexit, vstal je od smrti Sin Božji iz temnega groba na beli dan. Veseli obhajamo spomin tega slavnega dne in v srcih naših zbuja se mladostne misli, ko smo kot dečki doma napravljali božji grob, okrasujoč ga s svetlimi lučicami. Na nocojšnji večer smo pa te lučice prižgali, grob zagrnoli in nanj položili podobo Zveličarjevo z banderico v rokah. Naše tedanje veselje bilo je neizrečno, iskreno, izvirajoče iz mladega neizkušenega srca, iz čutil, kojih ni še svéta slava osmodila, niti pokvarila.

Kakšna je vendar razlika med tedanjem in sedanjem našim duševnim položajem! „Svet nas je izmodril“ pravimo; človek mora napredovati s svetom. Čem bolj človek raste, tem resnejši in modrejši postaja. — Res je sicer to. Ali čem bolj človek odrasča, tem bolj tudi izgublja vse duševne snovi, ki so ga nekdanj tako iskreno, tajno zadovoljevale in osrečevale, namreč: zlate ideale, t. j. one zračne gradove, ki smo si jih v mladostnih letih tako radi predstavljali in zidali.

Svet postaja vedno hudobnejši; neso mu več vseč sami ideali, iskati si je jel stvarnosti, resničnosti, realizem; pa v tem svojem lovu po stvarnih rečeh in pojavih, zabrel je v najgrši materializem. Ni je reči, ki bi ne prihajala iz materije. Vse mu je materialnost: zemlja, človek, Bog in vernost. — — —

Vsa narava pogrinja se polagoma z zeleno odejo, popovje je veselo pognalo, drevje izgublja vedno bolj svojo zimsko suknjo in se preoblačuje v lepšo, zeleno; ščinkovce in drugi ptički poskušajo uže svoje glasove in v ozeleneli gozdič naselili se je pevec prvak: mili slavček ter lomi svoje milodoneče pesmice.

Kako se vse prestvarja! Kako je vse veselo in radostno!

Okó nad lepoto strmi,
Na úho petje doní,
A jezik moj — molčí.

Vendar se človek ne more udati popolnoma občenemu veselju. Ako premotruje spremenjenje naravino, prihaja mu na misel tožna resnica: v naravi ugleda svojo podobno. Nedolgo tega, — narava bila je krita s smrtno odejo, sedaj se pa raduje prerorenja in mladostnega življenja. Enako se bode godilo tudi s teboj, o človek:

Tak' bo minula tud' tvoja mladost,
Se spremenila življenja sladkost,
Vse bo minilo,
Vse se stemnilo,
Prišla bo smrtna bridkost.

In katoliška cerkev spaja v velikonočnih praznikih dvojen znamenit spomin. Še véeraj spominjala nas je v svojih obredih smrti Sinu božjega — danes in jutri pa obhaja njegovo veličastno vstajenje, predstavljajoč nam izobrazbo, ki se bode godila tudi z nami.

Zatorej ne smemo obupati, niti se udati otožnim mislim. —

Držimo se vzgleda cerkve in zapustivši temoto, ozirajmo se zopet po idealih; zapustimo materializem ter oprimo se višjih uzorov. Saj človek srečen biti ne more, ako zadovoljno v svojem srcu za-

mori najblažejša čutila, ako zapusti duševno ter se tem bolj vtaplja v telesno življenje.

Ali, Velikanoč spominja nas tudi družega prerorenja nam Slovence enako ljubelega, namreč: vstajenja milega nam naroda.

Dolga stoletja čmel je slovenski rod v tmini in tujih sponah; čeprav na lastnej zemlji živeč, moral se je pokoriti tujem. Svoje oblasti in veljave ni mu bilo dopuščeno svetu razkriti, temveč delati je moral, kakor so mu drugi ukazovali. Njegov jezik, akoprav je bil celo od rimskih papežev spoznan lepim in vrednim, uvesti ni mogel v cerkvene obrede, oni jezik smatrali so njegovi drugonarodni gospodarji barbaričnem in surovem in zatirali so ga liki plevel na polju.

Ali prišel je dan prerorenja. Narodili so se možje, ki so ta jezik in njegovo lepoto spoznali, ga pridno proučevali in v nemali svoje sorojake z knjigami in časopisi, da so se jeli zavedati in tirjati pravice svojemu jeziku.

Od sredine osemnajstega, do sredine tisočletja dosegli so toliko, da se je spoznala veljavnost in potreba tega jezika ter se je isti uvedel v šole.

Tudi mnogo družega smo sicer dosegli v teku časa, a še ne zadosti. Naša deca uživajo sicer nekoč vzgojo v lastnej materinščini, ali primorani smo še vedno posegati v tujinstvo in zahajati v drugonarodne višje učilnice, ako se hočemo popolnejše izobraziti, čeprav nam ne manjka potrebnih duševnih pomočkov: knjig in zmožnih učiteljev.

Velikanoč, spomin vstajenja od smrti križanega Boga, spominja naj nas tudi vstajenja osvobođenja našega naroda iz tujinskih spon in začetek prostejšega dihanja in omike. Mnogo smo uže dosegli, ali še več nam je še tirjati, da smo z drugimi narodi enakovrni.

Radi tega se ne smemo ustavljati sred poti, temveč krepko se moramo dalje boriti v dosego popolne ravnopravnosti. V potezanju in borenju naj nas ne strašijo sovražniki slovanstva, katerih okrog nas vse mrgoli. Čem hujši bode boj, tem sijajnejša bode zmaga.

K temu bojevanju treba nam je pa notranje srčnosti in slovanske zavesti. Zadnje osobito še zelo pomanjkuje med nami; a upravitelj je prepotrebna, ako hočemo na polju prosvete vedno bolj napredovati.

Vstajenje Kristovo naj nas tedaj opominja k duševnem prerorenju; ono naj bode v nas začetek k resnejši zavednosti in pravem narodnem prepričanju, kajti samo tedaj bomo se lahko nadejali popolnega narodnega vstajenja in boljše prihodnosti. Samo tedaj bomo pravim, iskrenim veseljem peli z katoliško cerkvo: Ressurrexit sicut dixit! L.

Občni zbor

tržaške možke podružnice družbe sv. Cirila in Metoda dne 7. aprila 1889.

(Dalje.)

Zatem opisuje podrobno vse nepravilike, ki jih je imela podružnica z novim učiteljem, kateri je moral vsled utoka c. kr. okr. šolskega sveta v Kopru svojo službo

na našej šoli zapustiti ter se vrniti na prvo svoje mesto v Marezigi. Društvo je sicer moralo napraviti proti tej naredbi utok na naučno ministerstvo, g. učitelj od svoje strani pa je rekuriral na c. kr. deželni šolski svet. Prvomestnik g. M. Mandić bil je celó osebno pri g. župniku Ivanu Planinšku v Marezigah, kateri mu je dal pisмено izjavo, da radovoljno opravi učiteljsko službo tamo, dokler se ne dobode g. Nekermanu naslednika. Vsi ti koraki niso pomagali, kajti dne 28. okt. 1888. dobi učitelj g. Nekerman povelje po višje oblasti, da se mora takoj vrniti na prejšnje svoje mesto.

Po tej nepriliki prevzela je začasno poduk učiteljica na otroškem zabavišču g. Michellijeva. V tem pa pride šola nadzorovat g. okr. š. nadz. prof. Zavagna, najde namesto učitelja učiteljico ter poroča o tem mestnemu magistratu. Ta je takoj zahteval, da se odpravi ta a n o r m a l n o s t. Načelnistvo je ušlo prošnjo na c. kr. deželni šolski svet, naj potrdi gospodično Sofijo Hanel kot učiteljico na našej šoli. A ker smo vedeli, da bode treba nekoliko dni, predno bode rešena naša prošnja, brzojavil je naš prvomestnik učiteljici gospodični Josipini Delkin v Gorico, proseč jo, naj ona prevzame službo na našej šoli, kar je tudi storila. Gospodična Delkin je sprejela ponudbo ter koj ustopila na svoje mesto. V tem dobi načelnistvo odgovor c. kr. deželnega šolskega sveta, ki je našo prošnjo glede g. Hanel zavrnil. Vrh vseh teh neprilik, vrne mestni magistrat dve ulogi, tikajoči se naše šole, češ da so pisane v slovenščini, katere oni ne razumijo in ni njih uradni jezik. Proti temu uložil načelnistvo rekurs na namestništvo. 20. novembra dobimo pa drug dekret sl. magistrata, v katerem nam nalaga, da moramo šolo zapreti, ker nimamo po zakonu zahtevanih učnih sil. Načelnistvo vrne magistratu dekret, ker je bil pisan italijanski. S tem smo dregnili v srševovo gnjezdo. Vsi italijanski listi so planili po nas, jadikovali so zaradi te nečuvne „arogance“ ter klicali policijo na pomoč, naj nam to šolo siloma zapre. In res jim je bila prošnja vlišana, uže družega dne prideta dva stražnika javnega miru da nam zapreta šolo ter vzameta ključ. Načelnistvo je pa šolo samo zaprlo ter obdržalo si ključ. Še istega dne uložila se je prošnja na c. kr. deželni šolski svet, naj potrdi gospodično Jos. Delkin kot učiteljico in g. Antona Hrasta kot voditelja šole. (Konec prih.)

Občni zbor

del. podp. društva dne 14. aprila 1889.

(Dalje.)

Bolnikov je bilo lansko leto 400 in 555 slučajev bolezni ter se je podpore izplačalo 7635 gld. 50 kr. Samo zdravila dobivalo je 155 udov in potrošilo se je za zdravila sploh gld. 942-84, zatorej je izdalo društvo za podpore in zdravila skupaj 8748 gld. 34 kr.

Dne 19. marca 1888. odposlal je odbor brzojavno čestitko slavnemu biskupu Strossmayerju in to o priliki slavnosti njegove duhovniške 50 letnice. Na to brzojavko je biskup jako laskavo odgovoril.

Dne 28. marca 1888. dobilo je predsedništvo brzojavno zahvalo na pozdrav, odposlan iz občenega zbora Nj. c. kr. Visokosti cesarjeviču Rudolfo kakor društvenemu pokrovitelju.

Dne 29. aprila odposlal je odbor brzojavno čestitko k slavnosti 25letnice goriške čitalnice. — Dne 22. julija prisostvovalo je društvo z odborom na čelu odkritju spomenika rajncemu predsedniku Viktorju Dolencu. O tej priliki izustil je društveni predsednik g. prof. Mandić primeren govor, katerega smo o svojej priliki v našem listu objavili. — Dne 17. avgusta vdeležilo se je društvo z zastavo in svetilkami obhoda po mestu, katerega so vsa patrijotična društva priredila v proslavo cesarjevega rojstnega dne. Tega obhoda udeležilo se je mnogo udov. — Dne 26. avgusta praznovalo je društvo rojstni dan svojega visocega pokrovitelja in obletnico blagoslovljenja društvene zastave s sv. mašo pri sv. Antonu novem, tudi o tej priliki sodelovali so društveni pevci. Popoldne je bila velika veselica v vrtu „Mondo Nuovo“. — O priliki 25letnice „Ljubljanskega Sokola“ čestitala sta mu v imenu društva osebno društvena tajnika. — Dne 6. oktobra prečitalo se je v odborovej seji pismo odbornika gosp. Ivana Šabca, v katerem je naznanil, da izstopa iz društvenega odbora, ker mu opravila ne dovoljujejo k sejam prihajati, vendar pa, da društvu s svojim izstopom ne škoduje, podari društvu 200 for. Odbor je s hvaležnostjo sprejel omenjeno svoto in je to hvalo uvrstil v zapisnik, g. Šabca pa se je pisмено zahvalil ter izvolil deputacijo, katera bi ga naprosila, da ostane tudi za naprej ud društva. G. Šabec obljubil je ostati v društvu. — Dne 2. dec. imelo je društvo v cerkvi sv. Antona novega slovesno sv. mašo v proslavo 40letnice vladanja Nj. Velikanstva cesarja Frana Josipa I. Tudi o tej priliki so peli društveni pevci kaj izborna. — Dne 31. januarja t. l. imel je odbor izredno sejo, v katerej je predsednik odbornikom in navzočim udom z ganljivim besedam objavil naglo smrt društvenega pokrovitelja, Nj. c. kr. Visokosti cesarjeviča Rudolfa. Zaključek te seje objavili smo v št. 8. našega lista. — Črna sv. maša pela se dne 1. marca t. l., katere se je udeležilo predsedništvo z odborom in več udov z društveno zastavo. Maši so prisostvovali deputacije tukajšnjih patrijotičnih društev. — Društvena deputacija z zastavo udeležila se je tudi službene črne sv. maše pri sv. Justu, katera se je vršila dne 9. februarja 1889.

Društvo je priredilo leta 1888. tri veselice.

Kupilo je društvo v teku leta 2 knjigi. Razen tega so podarili knjige gg. Mohar Franjo 2, Jeršek Franjo 3, Levec Ivan 19, uredništvo „Edinost“ 72, Laščak Josip 8, Primožič Franjo 1, Merhar Anton 13, skupaj 118 knjig.

Naročeni so bili sledeči listi: „Edinost“, „L' Adria“, „L' Austria“, „Mir“, „Dolenjske Novice“, „Rogač“, in knjige: „Slovenska Talija“, „Družbe sv. Mohora“, „Matice Slovenske“ in „Matice Hrvatske“.

Brezplačno so pošiljali svoje liste sledeča slavna uredništva: „Sl. Narod“, „Soča“, „Edinost“, „Naša Sloga“ in „G

Poučnik". Sl. uredništvom, ki so društvo tako zdatno podpirali, izreka se prisrčna zahvala.

Družtvena knjižnica broji koncem leta 1888. 2435 knjig razne vsebine, večinoma slovanskih. Knjižnico je večkrat pregledal društveni knjižničar in iz njegovega poročila je razvidno, da se je v preteklem letu prečitalo čez 1081 knjig.

(Konec prih.)

Govor drž. posl. Pfeiferja

v državnozborni seji dne 3. t. m.

(Konec.)

Od kod pa izvira opominjalna pristojbina?

Od nekdanje vojaške eksekucije; to je bila prva eksekucijska stopinja za zaostale davke in javne davščine vsake vrste do najnovejšega časa; davčnih eksekutorjev, kakor so sedaj, tedaj ni bilo.

Ta eksekucija obstala je v tem, da se je dolžniku poslal vojak, za večje dolžne zneske tudi dva ali več vojakov; vojaku dati je moral dolžnik prenočišče in postelj ter plačati mu vsak dan eksekucijsko pristojbino, za kar se je moral vojak prehranjevati.

Ta pristojbina znašala je na dan in na moža v starejšem času 6 kr. prvi, in 12 kr. drugi teden; s premeno denarno veljavo se je pa premenila; na Kranjskem znašala je 3 in 6 kr. starega denarja in sedaj za vso Cislajtavijo 5 in 10 kr. na dan.

Jednemu in istemu vojaku odkazali so več dolžnikov, včasih celo vas ali tudi več vasij, vsak dan dobil je eksekucijsko pristojbino; pozneje se pa pristojbine neso več plačevale vojaku, temveč v davčno blagajnico.

Ta vojaška eksekucija se je ohranila do začetka sedmega desetletja; od tedaj so pa začele čete in vojaška oblastva delati težave. Le kadar se je več občin trdovratno ustavljalo plačevati davke, se je izjemno še dovolila. Poslednjo večjo vojaško eksekucijo poslal je bil Koller v mesto Kolin na Češkem, pa ne zaradi davkov. (Veselost na desnici).

Ko neso hoteli več pošiljati vojakov na eksekucijo, se je dostavljala eksekucijski listek onemu, ki je ostal davke na dolgu, s prva po občinskem predstojniku, pozneje po civilnem beriči; vojaške eksekucijske pristojbine so se pa pridržale in nadalje pobirale; sedaj se imenujejo te pristojbine opominjalne pristojbine in dostavlja se imenuje davčni eksekutor.

Eksekutor pride k davčnemu dolžniku le jedenkrat, namreč tedaj, ko mu dostavi opominjalni list; on naredi le jeden pot, fiskus pa zaračuna štirinajst potov, ker zaračuna opominjalno pristojbino za štirinajst dni, prvih sedem dni po 5 kr. in daljnih sedem dni po 10 kr., to je vkupe 1 gld. 5 kr., če se poprej plača, seveda za manj dni, to je le do plačilnega dne. Vojak, ki je bil na eksekuciji, je pa res moral vsak dan obiskati dolžnika, če dolžnik ni prej plačal, tedaj štirinajstkrat, pristojbino je torej zaslužil in opominjanje bilo je slednji dan vidno.

Pri vojaku bilo je opravičeno, da je vsak dan dobil eksekucijsko pristojbino, ker je tudi imel vsak dan delo; sedaj je pa delo le prvi dan (Prav res! na desnici), drugih trinajst dni pa ni dela, pa si vendar da fiskus za te dni plačati delo, ki se niti opravilo ni.

Iz tega je jasno, kako neopravičena je sedanja opominjalna pristojbina pri kolekih, taksah, zaostankih pristojbin itd., ki se po dneh in tednih vekša v aritmetičnej progresiji in znaša brez ozira na količino davčnega zneska vedno 1 gld. 5 kr. In vendar bi se vsaj morale tudi pri teh davkih dovoliti one olajšave, ki veljajo za direktne davke.

Pa še druge neprilicnosti gode se pri izterjanju davkov; govoril bodem o njih pri drugi priložnosti, če bodem toli srečen, da dobim v roke finančnega ministerstva na-

redbo z dne 4. marca 1878 o prisilnem postopanju pri izterjanju davkov.

Ta eksekucijski predpis finančni erar skrbno skriva, ne dobi se niti v državni tiskarni, niti v knjižnici državnega zbora, da, niti v naredbinskem listu ni bil tiskan (Čujte! na desnici), torej so bila moja prizadevanja, da bi ga kje videl, zastonj. To skrivanje spominja me na zagrnjeno sliko Saisko (veselost); kdor bi jo predrzno odkril, po njem je.

Morda bo finančna uprava pred podobnimi hudimi posledicami obvarovati one, ki bi pogledali ta eksekucijski predpis.

To skrivanje bi utegnilo kompromitirati davčne uradnike, katere bi lahko obdolžili samovoljnosti, če dve stranki morati za jednake zneske plačati različne opominjalne pristojbine, ker narod ne loči, če se gre za tekoče ali zaostale, direktne ali indirektno davke.

Da se ne škoduje avtoriteti oblasti, morala bi se dotična naredba o izterjanju davka objaviti v naredbenem listu naznaniti občinam, da bode se vsakdo lahko seznanil z njo, tako bi se lahko mislilo, da se hoče ribariti v kalni vodi.

Koncem bi finančno upravo opozarjal, da bi se ozirala pri izterjanju davkov na krajne in časovne razmere ter ne terjala davkov v za davkoplačevalca tako neugodnem času — kakor je od februarja do avgusta (Res je! na desnici), ker ima kmet ta čas le stroške za obdelovanje vinogradov, njiv in travnikov, pa nobenih dohodkov. Pametna davčna politika mora davčni vijak tako rabiti, da z nepravočasnimi eksekucijami ne oškoduje davkoplačevalca na premoženji, temveč mora varovati davčno moč naroda, da bode mogel tudi še v bodoče plačevati davke. (Dobro, dobro! na desnici).

Govor državnega poslanca dr. Ferjančiča

v državnem zboru 11. marca 1889.

(Dalje.)

In drugi slučaj. Imel je ta okrajni glavar v občini svoji razdeliti ustanovo. Sklical je prejemalce te občine in pri tej razdelitvi bi se bilo imelo razpravljati, če ne bi se tu zložilo za kak sicer hvalevredni namen. Bili so raznih mislij in tako je tudi mož, ki je deželni poslanec tega kraja, imel nesrečo, da je bil družih mislij, kakor okrajni glavar. Ta deželni poslanec bil je tudi voljen proti volji okrajnega glavarja v deželni zbor. Gospod poslanec bil je le družih mislij o razdelitvi in porabi teh denarjev in okrajni glavar jel je režati nanj in bi se ga bil še celo lotil, ko bi se on ne bil umaknil. (Čujte! Čujte! na desnici).

Ta mu je v javnem listu očital brezozirnost, da se vede nespodobno za njega dostojanstvo in stopinjo.

Priznali mi bode, gospoda moja, da je deželni poslanec imel prav, ko mu je to očital. Okrajni glavar je vender dognal, da se je kazensko sodišče bavilo s to zadevo, a nazadnje se je pa vender le moral umakniti okrajni glavar. Tožbo so zavrnili in tako se je stvar končala s fiasco za okrajnega glavarja. In vender še dobiva častne diplome od občin. (Smeh na desnici.) Morda se bode to navajalo njemu v korist, za me je le nov oteževalni moment, ker to dokazuje, da se meša v strankarske prepire.

Spominjam se družega moža, — bil je tudi okrajni glavar na Kranjskem, — rekel je o Taaffejevi vladi pred več leti: Samo neprijazni oblaček na nebesu je, ki bode kmalu zginol. Tudi ta mož dobival je častne diplome iz svojega okraja. Pozneje je poskušal srečo v „Deutsch-Landsbergu“ in štajerskem deželnem zboru in sedaj je tajnik pri Solnograjskeje trgovske zbornici. To je bila usoda okrajnega glavarja, ki je dobival tudi častne diplome od občin svojih. Jaz želim okrajnemu glavarju Po-

stojinskemu srečo, samo to želim, da bi ne imel priložnosti mešati se v prihodnje volitve za deželni zbor po letu, kar želi storiti, kar je že obetal, ne da bi se za koga menil.

Jaz nisem udeležen, nisem deželni poslanec in tudi ne želim postati.

Sedaj ko sem malo pogledal na Kranjsko, dovolite mi, da glede Primorja prav ob kratkem omenim nekatere karakteristične okoliščine.

Na Primorskem, zlasti na Goriškem, so razmere znosnejše nego kje drugod. Tu je precej enakomerno zastopstvo v deželnem zboru in deželnem odboru. Le v Goriškem mestu vzdiguje glavo italijanski element. Tu se dajo iz občinskih denarjev podpore društvu „Pro patria“, ne da bi se menili za to, da tudi prebivalstvo slovensko donša za občinske namene, in da je društvo „pro Patria“ izključno italijansko društvo in sicer društvo, ki sleduje bolj politične nego šolske namene.

Slovenskemu bralnemu in podpornemu društvu zabranjuje se že več let, da ne sme blagosloviti in razviti svojega društvenega znamenja, kar se italijanskim društvom, kakor se je lani zgodilo, brez težave dovoljuje. — Lani je slovensko telovadno društvo praznovalo slavnost svoje ustanovitve. Prišli so gostje iz Ljubljane, Trsta itd. in morali so se v zaprtih vozeh peljati v mesto, in na kolodvoru so je čakali policija in žandarmerija (Čujte! na desnici). Slavnost se je morala vršiti v zaprtih prostorih, kajti sicer bi se ne bila dovolila. Te skrbi ne potrebuje prebivalstvo slovensko od vlade; temveč le želi, da se z njim tako zastopa, kakor z italijanskim.

(Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Grof Taaffe izdal je te dni kot načelnik notranjega ministerstva novo instrukcijo, kako naj postopajo vladni zastopniki na shodih in zborih raznih društev. Dolgo let so uže tožili časopisi, da prenapeti policijski in vladni komisariji s svojim postopanjem kratijo državljanske pravice članom raznih društev, shajajočih se, da pretresajo to ali ono vprašanje. Policijski komisar je do sedaj po navadi motil razprave s tem, da se je prepogostokrat vpletal v debato, ustavljaj zdaj tega, zdaj onega govornika ter po svoji glavi jemal besedo, komur se mu je zdelo. Nova instrukcija omejuje te pravice vladnih zastopnikov ter jim prepovedava vpletati se v razpravo ter naravnost segati govornikom v besedo. Začetkom zborovanja sme vladni zastopnik zahtevati, da se piše zapisnik sproti, ali da se ga sestavi še le pozneje ter sme zahtevati prepis tega zapisnika. Ako se na zboru godi kaj takega, kar je proti zakonom, ako predsedništvo ni spolnilo svojih dolžnosti, ako mu neče dati zapisnika, sme prositi besede, konstatovati to nepravilnost ter podpričati. Ako mu razprava daje povod, da zbor razpusti, mora ta svoj sklep utemeljiti ter dobro opreti na postoječe zakone. O zborovanju pa mora podati svojemu uradu natančno poročilo ter vse kaznjive dogodke tako točno opisati, da je more njegov urad izročiti državnemu odvetniku. Oni uradniki, ki bi prestopili te naredbe, bodo morali odgovarjati zato. To novo odredbo notranjega ministerstva so nemški listi sicer veselo pozdravljali, češ, da znači napredek in da bode društveno življenje bolj svobodno. No mi se ne smemo varati. Zakon je ostal nespremenjen, to je samo ministerska naredba — in o teh vemo, da je vsak uradni načelnik po svoji volji razumeva ter izpolnjuje, ali pa popolnoma prezira.

Liberalni zastopniki nemškega veleposelstva na Češkem so na svojem shodu sklenili, da sklenejo s fevdalci in Čehi še

le tedaj kompromis, ako se povrnejo nemški zastopniki kmetijskih občin in mest v deželni zbor, sicer pa ne. Iz vsega postopanja se vidi, da Nemci ne morejo v deželni zbor, ker so sprevideli, da jim je iztrgana moč iz rok, ter ne morejo več gospodovati po svoji glavi v deželi.

Vsi židovski listi so te dni glasno hvalili in slavili ogerskega ministra predsednika Tiszo in njega izredno državniško modrost. Posebno je židom to imponiralo, da je mož ostal še na svojem mestu po tako hudej borbi za novi vojni zakon. A ne samo, da je ostal na svojem mestu, vse trdi, da se je ministerski predsednik celo pomladil. Kako se je pomladil, o tem piše zelo zanimivo „Budap. Tagblatt“. Ta list piše, da je Tisza dvakrat stavil kabineto vprašanje pri § 14. in § 25. vojnega zakona, oba je moral predelati, a vendar ni odstopil. V tej borbi je izgubil dva ministra, dva je pa komaj rešil. Vladna stranka je trdila, da je opozicija za vladno nesposobna in glej čudo, ko je gospod Tisza zastonj iskal drugod ministrov, moral je podeliti pravosodje gosp. Szilagyinu, ki je glasoval proti §§ 14 in 25. Vrh tega je novi pravosodni minister, ki je bil toliko let v opoziciji, svečano izjavil, da se bode tudi v bodoče držal svojih političnih načel. Tako se je gospod Tisza pomladil in opozicija, tako zatrja „Budap. Tagbl.“, si bode prizadevala, da mu v vsakej večji debati ponudi priliko, da se „tako pomladi“.

Vnanje dežele.

Srbski kralj Alekander I. pojde letos v pohode na razne evropske dvore. Najprej pojde na Dunaj, od tam v Berlin, potem v Pariz, kjer se sestane z očetom. Iz Pariza pojde v Petrograd. Na potu ga bode spremljal bržkone Ristić. — Liberalna stranka srbska je imela te dni svoje zborovanje, na katerem je bil točno in jasno sestavljen program s kojim se je določilo, kako bi postopali, ako bi imeli vladno v rokah v političnem in narodnogospodarskem obziru. Jasno so izrazili svoje misli o notranji državni uredbi, o notranji in vnanji politiki, o razmerah mej cerkvi in državi itd. Mej drugim je v liberalnem programu Srbiji neobhodno potrebna dobro urejena narodna vojska, pod vodstvom izšolanega častništva. Tudi ugled cerkve mora se povzdigniti na ono mesto, ki sodi pravoslavni cerkvi. Liberalna stranka teži za zjedinjem vseh Srbov na Balkanu, katero se mora izvršiti, kakor jamstvo miru in napredka na izhodu. Tudi zvezo balkanskih držav hočejo uresničiti, najprej carinsko, pozneje pa tudi politično, ki bode branilo vzjemne koristi vseh balkanskih narodov proti tujemu vplivu.

Bolgarski biskup Konstantin, ki ni poprej dovolil, da se v cerkvah njegove biskupije moli za Koburga, kateremu ni bil posebno prijazen, se je sedaj nekako pobotal z njim. Nemški listi sklepajo to iz tega, ker v celej njegove biskupiji molijo sedaj za kneza Ferdinanda ter prorokujejo, da je to dober znak za sedanjega bolgarskega vladarja ter da si čedalje bolj pridobiva simpatije svojih podanikov. Na Bolgarskem je pač vse mogoče, mogoče je tudi, da se Koburgu kažejo sedaj prijazni, ter zatem ga kar nenadoma spremijo preko bolgarske meje!

Kazenski red, po katerem bode Francoski senat, kakor izredno sodišče sodil generala Boulangerja, deli se v štiri poglavja. Prvo poglavje obsega naredbe ob ustrojstvu senata kot sodišče, drugo o preskavi in obtožbi, tretje o razsodbi in četrto o splošnih naredbah. Da bode razsodba veljavna, treba k temu absolutne večine senatorjev, katerih je 300, torej najmanj 151 glasov. Priziv ali rekurs proti razsodbi ni mogoč. Boulanger je obtožen, da je poskusil atentat na državo, ter bode obsojen na zapor v trdnjavo. Ta obsodba zastari v 20 letih. Obsodba bode izrečena sedaj v kontumaciji, ker je Boulanger v Belgiji ter bode imela nastopne posledice: 1. Zgubo državljskih pravic,

2. prepoved vseh sednih postopkov, 3. njegovo ime ne bo zaplenjeno. Boulanger zgubi torej pravico biti voljen in vsi glasi, ki jih dobi o volitvah, so neveljavni. Zaplenjena mu bode vsa premakljiva in nepremakljiva imovina in tudi njegova penzija. Ako bi se general pozneje vrnil na Francosko, ovirje se kontumačna obtožba in začne se nova pravda.

Italijanski kralj pojde prihodnji mesec s kraljico in prestolonaslednikom v Berlin. Kraljevo družino bodeta spremljala ministerski predsednik Crispi in vojni minister Bertoli-Viale.

DOPISI.

Komen, v aprilu 1889. [Izv. dop.] (Konec.) Zraven te dobrote, katere nam je tako rekoč g. G. lansko leto delil, ima za naš in bližnji sod. okraj še posebne zasluge, ker je napravil parni mlin, ki teče uže deveto leto. Pred napravo parnega mline hodili so iz bližnjih in oddaljenih krajev ljudje v vipavske mline; zaradi oddaljenosti in gnječe, včasih tudi zaradi povodnji, zgubljali so kmetje po eden, dva, tudi več dni; to je bilo hudo, če se pomisli, kolike vrednosti je kmetu včasih le en sam dan. S tem nam ni le glede časa pomagano, ampak tudi trpljenja je manj. Kolikokrat si videl pod težkim žakljem po strminah zdihovati v 3 in 4 ure oddaljene mline moške, ženske in celo male dečke in deklice, a v Komen nositi jim je šala, ker leži kraj v središču in ni strmin, niti zanjih stez. Mlin silno melje, zaradi tega ni treba zgubljati po več dni. Zraven mline je tudi fužina, kjer se poslužujemo te prekorsne naprave lahko vsak čas in za vsako najmanjšo potrebo, ne da bi nam bilo treba hoditi v oddaljene vipavske kovačnice. Za prihodnjo mlatev pripravil bo gospod Gaspari tudi veliki mlatilni stroj, katerega živo pogrešamo, ker cepec je le prepočasen in drag. Vse te dobrote, katere nam je omenji gospod napravil, so še ceneje, nego smo dotične uživali v vipavskih mlinih in fužinah, a koliko trpljenja nam je prihranjenega in časa — čas je pa denar.

Da se pa stanovalci teh pokrajin skazemo g. Gaspariju hvaležni za toli koristne naprave, dolžni smo podpirati ga v vsakem obziru. Vam pa g. Gaspari kličem: vstrajajte, to je častno, nam pa, i Vam koristno!

Z g. Kaučičem, bivšim tukajšnjim notarjem, zgubili smo urad, katerega kaj težko pogrešamo. Za vsako malenkost morajo ljudje k notarju v mesto in to stane novce. Ali nema vlada sposobnih ljudi, ali nam noče poslati novega beležnika, tega ne vem, to pa znam, da je ljudstvu na škodo. — Sicer smo zadnje dni na boljšem. Prihajal bode gospod dr. Gregorin vsak teden ob sredah in četrtkih v Komen ter prevzimal odvetniške in notarske posle razun ženitovanjskih pisem. To nas srčno veseli, ker poznamo v gosp. dr. Gregorinu izvrstnega jurista, pri katerem nam bode iskati sveta v sili in potrebi, ne da bi pohajali v oddaljena mesta in v nevednosti ali lahkomišelnosti zakresali k laškim advokatom ter jim razodevali naše težnje pol mutasto pol škurbasto — njemu nerazumljivo. — „Svoji k svojim“, naj tudi tu velja.

Družtvo sv. Cirila in Metoda vrlo dobro napreduje in z veseljem človek pozdravlja vest, da se je tukaj ali tam ustanovila nova podružnica, katerej je namen polagati dar na žrtvenik domovine, le na Krasu noče ali se ne more ta misel udomaćiti. Sežana, m tropola kraška, je zaspala, Komen pa še vedno spi spanje pravičnega, — bolje rečeno nebriznega. — Vzdravimo se vendar!

Ker sem zašel uže na društveno, to je ono silno nevhvaležno polje, dovoljujem si še nekaj spregovoriti o naših kopenskih družtvih. Človek, če prideš v Komen, vidiš dve tabli. Na prvi je napis „Pevsko in bralno društvo „Lira“, na drugej samo

„Bralno društvo“. Obe družtvi ste se porodili pred tremi leti, imati skoro enaka pravila, tedaj tudi isti namen. Vsiljuje se zatorej vprašanje, zakaj bi ne bila društva pod eno streho? Mislil bi si kdo, kdor razmer ne pozna, da ni dovolj prostora v enej sobi za čitajoče občinstvo; poredneš bi očitil, da bi bili radi mnogi predsedniki in odborniki, zato je treba več mest. Pa vse to ni res. — V nekem času drugače ni bilo mogoče, pa razmere so se predrušile in glavne ovire odpravile. Ne manjka tedaj družega, kakor da se treznejši moške obeh strank prijateljsko pogovore in vstvarijo eno streho in eno družino. Tako bi bilo obem društvom pomagano in vsem društvnikom vstreženo, ker bi imeli mnogo več časnikov na razpolaganje, in samo eno društvo bi štel več udov, kakor štejeti zdaj obe; jaz menim dobrih, stanovitnih in plačujočih, ker bi tudi oni gospodje pristopili, kateri ne morejo radi bivših razmer ne na levo niti na desno.

Po dolgoletnem premišljevanju se je vendar konečno sklenilo, da se bode širila obč. cesta na Gabrovico. Menda bode onim najbolj ljubo, kateri so morali večkrat srečevati drug voz, voziti po njivah, senoženih ali prekucavati vozove črez zidovje. Po umni speljavi te ceste do Gabrovce bi bilo kaj primerno zvezati jo s Sežansko okr. cesto blizu pliskovskega kašipota in tako izogniti se klancem v Marijekah, di delajo sramoto sedanjemu veku. Pri nameravanem delu je svetovati mnogo previdnosti in pridnosti. Š.

Domače vesti.

Imenovanja. Gg. Peter vitez Maffej, okrajni sodnik v Gradiški in Božidar Doljak, namestnik drž. odvetnika v Gorici, imenovana sta svetnikoma dež. sodišča v Trstu. — Prislusnik g. Ant. Tentor imenovan je pristavom pri okr. sodišču v Sežani.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabrali so odborniki „dol. podp. društva“ dne 17. t. m. v gostilni „pri Štoki“ gld. 233.

Veliki teden. Letos opazujemo izredno gibanje pobožnih (ali radovednežev?), kateri obiskujejo razne cerkve. Posebno v cerkvi sv. Antona novega je dan za dnevom prava gnječa, kajti to cerkev obiskala je tekom svojega bivanja v Miramaru uže večkrat Nj. e. kr. Visokost cesarjevna-udova nadvojvodinja Štefanija s svojim spremstvom. Velikonočne cerkvene obrede pa je obiskala s cesarjevno-udovo tudi nje visoka mati, kraljica belgijska s svojo drugo hčerjo, princeso Klementino. Visoka gospoda ima svoj rezerviran kôr. Po končanem obredu se ljudstvo zbira pred cerkvijo, kajti vsakdo želi videti milo — sedaj nekoliko obledelo lice tolikanj popularne nadvojvodinje Štefanije, ko stopi v svoj voz. Mnogi jo vedno spoštljivo — in ozirom na globoko njeno žalost — tiho pozdravljajo.

Po izredno silovitej burji dne 17. t. m. posijalo je zopet toplo spomladansko solnce, pod katerim kopni zadnji „aprilski sneg“. Kakor ima narava prijazno lice, tako bodi tudi sleherni naših sorojakov zadovoljen s tem, kar smo dobili za piruhe, namreč z lepim vremenom — akoprav ne na političnem obnebu — in z novozbujeno naravo.

Nov odvetnik. G. dr. Avgust Kavallar vsprejet je v tukajšnjo odvetniško zbornico. Nastanil se je v Trstu.

Delavci v lloydovem arsenalu. Zadržanju našemu poročilu o štrajku lloydovih delavcev dodajemo, da je v sredo 17. t. m. ostalo 506 delavcev v svojih delavnicah do 5. ure pp., kakor zahteva novi delavni red. — 18. t. m. zjutraj prijavilo se je preko 850 delavcev, kateri se udajo zahtevam lloydove uprave. Nekateri nemirneži hoteli so na delo ideoče odvrnati; posebno je razgrajal brezposelni težak I. Hlače, kojega so stražniki zaradi ščuvanja odveli v

zapor. — Delo se je vršilo povse mirno do predpisane ure. — Čujemo, da nameravajo razni mehaniki, kateri lloydove nove naredbe ne sprejmejo, odpotovati v Benetke; vendar pa je mogoče, da se še premislilo ter se vrnejo na prejšnje svoje mesto, kamor jim izvestno slede tudi ostali, kateri se doslej še niso vrnili v delavnice. Štrajk je torej končan, ker vedno se oglašajo mnogi takih, kateri se lloyd podajo — in s tem je zmagal, kakor navadno, tudi o tej priliki kapital.

Okrajni predstojnik okraja sv. Ane preselil se je v hišo št. 8 sv. M. M. zgornje.

Pevski zbor delavskega podpornega društva napravi na velikonočni ponedeljek izlet v Lonjer. — Gg. pevce pozivamo, da se sestanejo navedeni dan ob 2. uri popoldne v društvenih prostorih. — O d h o d t o č n o ob 3. uri popoldne.

Tržaška pekarska zadruga javlja, da tudi letos ne bodo pekarski mojstri delili običajnih „preč“, kajti svota, namenjena v to svrhu, podelila se bode blagajnici bolnikov zadruge. Zadruga nadeja se, da bode sl. občinstvo sporazumno s tem zaključkom, ozirom na dobroteljni namen istega.

Vabilo na veselico s plesom, katero priredi pevsko društvo „Adrija“ v Barokovljah v nedeljo dne 29. aprila 1889. v dvorani kopališča „Excelsior“ z nastopnim vsprejemom: 1. J. Vilhar: „Pozdrav Samoboru“, zbor. 2. Ljuba Pesjakova: „Adrija“, deklamuje g. Kopalova. 3. Hajdrih: „Slavo“, četverspev. 4. I. pl. Zajc: „Hrvaticam“, zbor s samospetom basa. 5. J. Vilhar: „Nezakonska mati“, sopran solo s spremljevanjem na glasoviru. 6. Hajdrih: „Na boj“, možki zbor. 7. „Eno uro doktor“, burka v ednem dejanju. 8. Ples. — Mej posameznimi točkami besede in pri plesu svira godba. — Začetek ob 6½ uri zvečer. Ustopnina k veselici 30 kr. za osebo; sedež 10 kr. k plesu 50 kr. — Ustopnice dobivajo se pri gg. Žitku (Corsia Stadion št. 1.), M. Kerzetu (Piazza S. Giovanni št. 1.) in v kavarni „Commercio“. Zadnji dan na licu mesta pri blagajnici.

Okrajne zavarovalnice za delavce. V zmislu zakona od 30. marca t. l. 1888. predložena pravila za okrajne zavarovalnice je c. kr. namestništvo tržaško potrdilo in vsled tega vabi magistrat vse gospodarje in delavce, kateri imajo pravico do volitve, da se udeležijo volitve glavne skupščine za blagajnico, katera bode sestavljena iz 90 odposlanikov in sicer 60 delavcev in 30 gospodarjev. §. 29. pravil okrajne blagajne določuje, da smejo voliti vsi gospodarji in delavci, kateri so preko-račili 18. leto starosti ter bili voljeni taki, kateri so dosegli 24. leto. Volilci razdeljeni so v tri volilne razrede, vsaki razred ima odsek za delavce in gospodarje. Volitev bode v nedeljo, 5. maja t. l. Volilni prostori za delavce so v telovadnici mestne šole v novem mestu (vhod iz Via Nuova); volilni listki oddajajo se od 7. ure zjutraj do 8. zvečer. Gospodarji oddajajo svoje volilne listke v telovadnici v ulici „della Valle“ od 9. ure dp. do 6. pp. Volilne listke oddaje obrtnijski (II.) odsek mestnega magistrata edino le gospodarjem do 4. maja t. l. do 2. ure pp. in o tej priliki morajo prevzeti volilne listke za svoje delavce, kateri imajo po obstoječih določbah pravico do volitve. — Občni zbor voli predstojnika, nadzorovalni svet in odsek za sodne izreke; predstojnik pa voli zdravnike in služabnike. — Volilni listki veljajo ob enem za legitimacije v volilnej dvorani.

Vojna naša eskadra, katera bode vršila letošnje mornarične vaje, doplula je dne 18. t. m. ob 2. uri popoldne v Trst ter se zakotvila v zalivu pri Miljah. Eskadri zapoveduje kontreadmiral baron Spaun.

Novačenje. Letošnje novačenje vršilo se bode dne 7., 8., 9., 10. in 11. maja v mornarskeje vojašnici (Lazzaretto vecchio)

v nastopnem redu: I. razred (1868) od srečke 1 do 296 7 maja; od št. 297 do 509, 8. maja. II. razred (1867) od srečke 1 do 101 8., od št. 102 do 492 9., od št. 493 do 529 pa 10. maja, III. razr. (1866) od srečke št. 1 do 572 10. maja; zunanji novinci 11. maja. — Ako kateri novinec po pomoti ni dobil svoje pozivnice, podigne naj jo takoj pri I. odseku mestnega magistrata (III. nadstropje).

Število vojaških novincev za leto 1889 je določeno na 60389 mož za stoječo armado in mornarico in 10.000 mož za deželno brambo, poleg tirolskih novincev za deželno brambo in nadomestne reserve. Nabori se bodo vršili od 1. maja do 10. junija.

Statistika umrlih. Od 7. do 13. t. m. umrlo je v Trstu 83 oseb in sicer 43 moških in 40 ženskih. Po starosti jih je bilo: 16 do 1., 16 do 5., 6 do 20., 7 do 30., 5 do 40., 18 do 60., 13 do 80. leta in 2 preko 80 let. Lani je umrlo v istej dobi 10 oseb več. Poprečno je umrlo izmed 1000 oseb 2730.

Večno pomladujoča se narava. Tekom leta izločuje kri neprestano nepotrebne snovi, katere morajo provzročiti raznovrstne, celo hude bolezni, ako se jih o pravem času ne odkloni. V spomnadi in jeseni pa je prava doba, da se odpravi z rednim, truplo ne oškodujočim iščenjem vse v truplo nabrane, nepotrebne in delovane posameznih organov ovirajoče snovi in soka (žolc in hrkelj) ter s tem odkloniti druge težke bolezni, katere bi m. gle navstati vsled teh nabranih snovi. Ne samo onim, ki bolehalo na nerednem prebavljanju, zabačenju, napihovanju, boleznih na koži, navlivanju krvi, vrtinici, na utrjenih udih, hipohondriji, histeriji, hemoroidih, bolečinah v želodcu, na jetrah in v črevah, ampak tudi zdravim in takim, kateri mislijo da so zdravi, ne more se dovolj preporučati, naj dragocenejši tek čini življenja ohranijo vso čistost in jakost s primernim in pravim izvedenim lečenjem. Najizvrstnejše sredstvo v to svrhu pa so in se morejo slehe nemu priporočati lekarničarja Rikarda Brandta švicarske kroglice, katere prioročajo najtoplije tudi naše najodličnejše avtoritete izmed zdravniških krogov kot dobrodelno uplivujoče, kakor absolutno neškodljive. Dobiiva se jih v lekarnah po 70 kr. škatljico. Vsakdo bodi oprezen, da ne dobi brezvratno ponarejenje. (6)

POSLANO.

Voda za pranje konj

za jačenje pred in po velikem trudu in za dirke je po mnogoletnej skušnji

Kwizde c. kr. priv. restitucionalni cvet ker jači žlvece, naredi kite gibčne, elastične in sveže, katere usposobijo konja k nenavadnem naporu.

Kwizde c. kr. priv. restitucionalni cvet za konje dobiva se pristen le pod tu poleg odtisneno varnostno znamko v vseh lekarnah v Avstriji - Ogerskeji, na debelo v trgovinah z mirodlijami. —

Glavno skladišče Kreisapothekes v Korneuburgu pri Beču, Frana Joh. Kwizde, c. kr. avstr. in kr. rumunski dvorni dobavitelj. (f)

Paštile Franzoni, katere se uže 27 leti vporabljajo, so izvrstno sredstvo proti kašlju, hrapavosti, bolezni v grlu, katarju (tudi kroničnemu); posebno se preporučajo učiteljem, pevcem, govornikom i. t. d. Škatljica velja 25 kr. Prodaja „Premiata Farmacia Franzoni“ via Nuova v Trstu; Pontoni in Cristofolletti v Gorici. 10—8

Edina, velikanska zaloga papirja za tapetarje in velika zaloga

ŠPANJSKIH STEN pri **G. BERTIN-U**

7-104 Via Caterina št. 2.

Na zahtevanje cenike zastoj in franko.

f. 1.50 Čudovat je f. 1.50 samobrivec

najnovejši stroj za brljenje, s katerim se more briti vsakdo sam in brez težkoče.

NE TRGA, NE REŽE, ampak **enostaven je in lehak.** **Mnogo denarja** prihrani „Samobrivec“ in nobena stvar ne isplača se tako, kakor ta.

Cena le for. 1.50.

Pošilja proti gotovemu denarju ali povzetju „Versandt Depot“ L. Müller, Dunaj, Währing, Schulgasse 106. 4—53

Sl. občinstvo
opozarja se na pekarno gospoda
F. Jeršeka,
št. 21 v Trstu Corsia Stadion št. 21
v katerej se dobiva vsakovrstno fino
in prosto pecivo, moko, kvas itd.
Ob enem opozarja se sedaj za
VELIKO NOČ
na veliko zalogo vsakovrstnega peciva.
Naročbe izvršavajo se jeftino in
dobro. 5-6

Bogat izbor semen
vrtnih in poljskih cvetlic je prispel od
tvrdke Wilmorin-Andrieux v Parizu, kakor
tudi krasne rože, več ko tisoč raznih vrst.
Cene jako nizke. 9-10
Prodaja semen in cvetlic
Jakoba Fonda
Trst, Lloydova palača.

KWIZDE
korneburšk živinoredilni prašek
za konje, govejoživo in ovce.
Ako se daje živini redno živinorejn
prašek, je vsled mnogoletno izkušnje iz-
vrstno sredstvo proti slabemu teku, mol-
ženju krvi in za izboljšanje mleka. Cena
mali škatljici 35 kr., veliki 70 kr.
Pristno se dobi po vseh lekarnah
in prodajalnicah mirodij avstr.-og.
menarije.
Da se varuje pomot, prosimo p.
n. občinstvo, da zahteva o kupovanju
teh sredstev vedno Kwizde prepa-
rate in da se pazi na gorenjo var-
nostno znamko.
Pošilja se po pošti proti povzetju
vsak dan po centralnem skladišču: Kreis-
apothke Korneuburg
Franz Joh. Kwizda,
c. kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni doba-
vitelj za živinozdravniške preparate.

Brnsko sukno
za elegantno
pomladansko ali poletno obleko
v odrezkih po m. 3.10, to je 4 dunajske vatije
vsak kupon za
gld. 4.30 iz fine
gold. 6 iz finejše
gold. 7.75 iz jako fine
gold. 10.50 iz najfinejše
pristine ovčje volne
kakor tudi sukno za površnje suknje, čeljano
sukno, prepletano z svil. poletno valjano sukno,
sukno za livrjo, tkanine iz nit. katere se daje
prati, fino in najfinejše črno sukno za salon obleke
itd. itd. pošilja se proti povzetju iznosu realna in
solidna, jako dobro poznan
tovarniška zaloga sukna
SIEGEL IMHOF
v Brnu Brunn.
Izjava! Vsa kupca je dolg 3.10 m. in širok 130
cm., torej zadostuje popolnoma za kompletno obleko
za gospode.
Tudi se daje kolikor metrov se želi. Jamči se,
da se odprejo natančno blago po izbranem vzorcu.
Uzorci zastoj in franko. 17-30

Brnsko sukno
Filip Ticho, Brno,
Krautmarkt 21.
razpošilja za elegantno po-
mladansko ali poletno obleko
proti povzetju ali gotovemu
plačilu. 8-15
Odrezek metr. 3.10 sukna za
obleke za možko opravo
dovolj, dobre vrste, za
samo . . . for. 3.50
I odrezek metr. 3.10
fin. vr. za samo . . . for. 5.-
I odrezek metr. 3.10
najfin vr. samo for. 7.50
I odrezek metr. 2.10
sukna za površno
sukno (za možko
sukno) čist. vol. for. 3.90
I odrezek metr. 3.10
črne sukna, čista
volna za k. mplet
salon obleko . . . for. 9.-
Uzorci zastoj in franko.

Nova gostilna
odprla se je v soboto, dne 13. t. m. pri sv.
Ivanu, h. šte. 264 (blizu stare cerkve),
hiša Vecchiet. Točilo se bode črno, izvr-
stno vino po 32 kr. liter.
K obilem obisku priporoča se
4-4
Josip Košuta
iz sv. Križa.

Največja razpošiljalnica blaga
J. & S. Kessler, Brno
Ferdinandove ulice št. 7
razpošilja zastoj in franko uzorce in cenike
tovarniška zaloga sukna. 10-5

Grebenasto blago za letno obleko,
katero se sme prati, najnovjši počrt, ostanek
6.50 m., za celo možko obleko gld. 3.
Dokler ne zmanjka!
Brnski ostanek sukna 3.10 m. za celo možko
obleko gld. 3.75.
Žensko modno blago.
Križasto in progasto modno blago,
60 cm. široko, za ponočne suknje in otročje
obleke, 10 m. gld. 2.50.
Joupon in trinitkasto blago,
v vseh modnih barvah I. gld. 3.50,
II. gld. 2.80.
Prilicni nakup!!
Pristno barveno francosko zephir - blago, 75
cm. široko, v prekrasnih barvah, 10 m. gld. 3.50.
Brokatno in Jacquard modno blago,
60 cm. široko, v vseh mogočih barvah, 10 m.
gld. 3.60.
Doris, najnovjši križasto modno blago,
čista volna, 10 m., poprej gld. 10, sedaj samo
gld. 6.50.
Nervy, 90 cm. širok,
v lepih progah in vseh modnih barvah v za-
logi, 10 m. le gld. 4.50.
Kašmir, dvojnoširok, črn,
barvast 10 m., gld. 4.
Volneni atlas, dvojnoširok, črn,
barvast, 10 m. gld. 6.50.
Višnjevo tiskani kretoni,
za 10 m. gld. 2.50.
Letni Jersey-jopiči,
elegantno se prilagajajo, gladki gld. 2.50,
tamburavani gld. 3.
Platneno blago in tkanine,
Kos - 29 vatlov.
Kos domačega platna,
dobre baže, 1/4 gld. 4.20, 1/2 gld. 5.50.
Kos King-tkanine
najtežje in najbolj vrste, 29 vatlov, trajnejše
nego pravo platno, 1/4 gld. 5.80, 1/2 gld. 7.50.
Kos oxforda in zephira,
najnovjši vzorec II. gld. 4.50, I. gld. 6.50.
Žensko perilo.
6 ženskih srajc,
iz močnega platna z zobci gld. 3.25, z vez-
nino gld. 5.
3 ponočne korzete,
iz finega šifona s fino vozenino 1 gld. 4,
II gld. 1.80.
Razpošilja se po povzetju. Ne ugajajoče blago se nazaj vzame.

Krščansko tekmovanje!
Prosi se č. duhovščina, krščanske učitelje ter meščane uljudno, da kolikor
mogoče priporočajo to solidno, ceno, edino krščansko tekmovanje.
Poletno češljano sukno
za možke oprave, elegantno, trpežno, se mora
prati, 60 cm. široko.
1 oprava 6 1/2 metrov samo for. 3 -
Brnsko sukno
same dobre vrste:
3.10 m. za jedno obleko for. 3.50
3.10 " " " " " 5 -
3.10 " " " " " 7.80
3.10 " " " " " 9.50
3.10 " " " " " 12.50
Brnsko sukno za suknje:
2.10 m. za površno suknjo f. 6.30
2.10 " " " " " 8.40
2.10 " " " " " 12.60
Črno sukno za obleke
za duhovniške in salon obleke:
1.20 m. Desking za hlače for. 2.50
2.30 " Peruvienne za hlače
in telovnik 7.20
Vse, kar ponujajo druge trdke, ima tudi
krščansko tekmovanje in sicer bolje in ceneje.
Krščansko tekmovanje streži vestno ter sprejme nazaj kar se ne dopada.
2-10
Naročbe izvršuje se po povzetju ter se imajo pošiljati na: 10-5
Erstes öst. behördlich concess.
HANDELS-AUSKUNFTS-BUREAU IN BRÜNN.
Uzorci in ceniki se morejo zahtevati pri istej trdki.

Čudo obrti.
Samo for. 3.50
stane nova
srebro-niklena cilindrova ura
za gospode, gospe in dečke; ne razloči se od pra-
vega srebra. Ploščato kristalno steklo, ele-
gantne, fine oblike, krasno rezbana, točen stroj,
ki je natančno urejen in skušen.
Jamči se, da točno gre.
Fino pozlačena, elegantna verižica
samo 40 nč.
Pošilja proti gotovemu denarju ali povzetju
Versandt-Depôt L. Müller, Dunaj, Währing
Schulgasse 10. 4-52

TVRDKA
Bernhard Ticho
Brünn, Krautmarkt 18,
(v lastnej hiši) 6-20
pošilja proti povzetju:
Tkana ovčja volna
dvostroke širokosti, trpežna, cela obleka,
10 met. for. 6.50
Indijski Foule
volne, dvostroke širok, cela obleka,
10 met. f. 5
Novosti za obleke za gospo
po najnovjši progasti Blago v vseh
barvah, dvostroke, 10 met. f. 8
Črni Terno
saksonski izvod, dvostroke širok za celo
obleko, 10 m. trov f. 4.50
Progasto blago za obleke
60 cm široko, najnovjši vzorci,
10 met f. 2.50
Volnati ryp
v vseh barvah, 60 cm širok,
10 metrov f. 3.50
Dreidraht (Trožičje)
najboljša vrsta, 60 cm. široko,
10 metrov f. 2.50
Aquard blago
60 cm široko najnovjši vzorec,
10 metrov f. 3.50
Francoski Voal
10 m. trov, elegantna obleka, ki se daje
prati, for. 3.-
Košulje za gospode, lastno dalo
bele ali barvane 1 kos 1 a f. 1.50,
II a f. 1.20
Ženske košulje
iz šifona in platna, fino plateno, 3 kom.,
for. 2.50
Ženske košulje
iz močnega platna s šipkami
6 komadov f. 3.25
Dom če platno
1 komad, 30 vatlov 1/4 for. 4.50
1 " 30 " 1/2 " 5.50
Klug-Webe
boljše nego platna
1 komad 1/4, širok, 30 vatlov f. 6 -
Sifon
1 komad, 30 vatlov, I a f. 5.50, naj-
boljše vrste f. 6.50
Kannafas
1 kom. 30 vatlov, Ila f. 4.80
1 " 30 " ruder f. 5.20
Kanavas iz niti
1 kom. 30 vatlov, Ila in ruder f. 6.-
Oksford
se mora priti, dobra vrsta, 1 kos
30 vatlov f. 4.50
Angl. Oksfort
najboljši, jako preproščaji, 1 komad,
30 vatlov f. 6.50
Garnitura iz ripsa
sestojeca iz 2 posteljnih pregrinj in
namiznega prta s šilnatimi franzami
for. 4 -
Garnitura iz jute
2 p. seljnih pregrinj in namiznega prta
s franzami f. 3.50
Jute zastor
jurški vzorec; podpolni
for. 2.30
Holandske dolge preproge (ostanki)
10-12 metrov dolge, 1 ostanek f. 3.60
1 Poletna ogrinjača
1/4 dolga samo volna f. 1.20
Konjska plahta
jako dobra, 190 cm. dolga, 130 cm.
široka, f. 1.50
Odeje za flakerja
carskorumene, 1 komad t. 2.50
Tovarno skladišče suknega blaga
Brnsko sukno
Od-t nek 3.10 m. trov za podpolno možko
obleko f. 3.75
Moderno sukno
3.10 m. trov, jako fino kompl. možko opravo,
for. 8 -
Poletno češljano sukno
ostanek za komp. možko opravo, mora
prati, 6.40 m. dolga, f. 3.-
Brnsko moderno blago
Ostanek za podpolno možko obleko 3.10
m. trov dolga for. 5.50
Priložnost za kupovanje!
Brnski ostanek sukna.
1 ostanek za 1 kompl. možko obleko
3.10 met. for. 4.50
Blago za površnje suknje
najfinejše vrste, za celo suknj f. 8.-
Vzorci brezplačno in franco. Za dobro
blago in točno pošiljatev se jamči
Elegantno izvedena zbirka
uzorcev z 400 znamkami g.
krojačem nefrankovano.